NĂM THỨ MƯỜI BẢY — SỐ 3835 MỖI SỐ HAI XU NGÀY CHỦ NHẬT 29 DÉCEMBRE 1929

Trung-Bắc Tân-Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Fondateur F.-H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Réd. en Chef : PHẠM-HUY-LỤC
Ad. Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

DEPOT LEGAL INDOCHINE Nº 12349

Toutes les lettres destinées à la Rédaction doivent être adressées au Directeur
HANOI — 68, rue Jules Ferry — HANOI
ADR. TÉLÉGR.: Trungbactânvan Hanoi
TÉLÉPHONE Nº 150. — BOITE POSTALE Nº 24

Môtj viêcj râtq kuan-hêj o'z trong gia-dinhf

Cái chế độ gia-tộc của ta, có cũng đã lâu, bây giờ chưa có thể bỏ được (mà theo cái trình-độ của dân tộc Việt-Nam ta, thì tưởng cũng chưa nên bỏ, vì rằng bỏ đi cũng không phải là một việc hay). Vậy hết sức gây dựng mối hạnh phúc cho trong gia-đình về đường tinh-thần, khiến cho trong nhà đều được yên vui đầm ấm, cùng hưởng cái vui thú làm người, đó là các trách-nhiệm quan trọng thứ nhất của trách-nhiệm gia đình, đó là thực tình quả có như thế, không phải là lời bàn hủ lậu nên quăng bỏ đi đâu. Vợ chồng, cha con và anh em, ba điều ấy là ba mối cương thường trọng nhất ở trong gia-đình, mà trong ba điều ấy, thì vợ chồng lại là trọng hơn cả, vì có chồng rồi mới có cha con có anh em. Theo cái chế-độ gia-tộc của ta, thì đàn ông vẫn có thể lấy được nhiều vợ, vì thế trong gia đình thường hay sinh ra nhiều chuyện không hay, việc ấy ở xã-hội ta từ xưa đến nay, nhan-nhản thấy cũng đã nhiều. Đó là mối phiền não của bao nhiêu người, và sự hư hại của bao nhiêu gia-đình, ta tưởng nên tìm phương bổ cứu lại.

Có người nói: « Nước ta vì theo cái chế-độ nhiều vợ, cho nên trong gia-đình hay sinh chuyện rắc rối lôi thôi, bây-giờ nếu muốn trừ bỏ cái nạn ấy đi, thì không gì bằng bắt chước cái chế độ phương Tây, chỉ một vợ một chồng, thì cái nạn ấy tự nhiên trừ bỏ được ». Lời ấy tuy giống như phải mà cũng chưa thật phải, vì rằng người mình chưa có thể theo cái chế-độ phương Tây được, mà cho có theo được chăng nữa, thì lại không khỏi có nhiều điều hại khác (rồi sau này lại sẽ có một bài nói về những điều hại ấy) Lại có người nói: « Vậy thì phải chữa cái bệnh ghen cho đàn-bà nếu đàn-bà không ghen, thì tự-hiên không có sự rắc rối lôi-thôi, mà trong gia-đình thường được êm thấm ». Cái ấy thì không thể được, chồng chung chưa dễ ai chiều cho ai, ghen tuông là cái tính chung của loài người, không thể nào ngăn cản đi được. Vậy muốn giữ được gia-đạo cho vững, không sinh ra chuyện này trò kia, thì cán-cương chấn chỉnh, cốt trông vào cái trí thức và cái sự xếp đặt khôn khéo của người đàn ông. Ở xã-hội ta xưa nay, nhiều vợ nhiều hầu, phần nhiều là nhà quan, người ta khi đã hiển đạt, phẩm trật cao, tiền của nhiều, thường thường tuổi đã trong ngoài bốn mươi, khi ấy thì người tao-khang chừng cũng vào trạc tứ tuần, đã đến tuổi hết xuân về già. Ông thì vì sự khoái-lạc riêng của mình mà lấy hầu, bà thì vì theo cái chế-độ xã-hội, và giữ cái sĩ-diện của mình, cực chẳng đã mà phải lấy hầu cho ông, nguyên khi khởi đầu đã không phải là việc thuận vợ thuận chồng rồi. Sau rồi cách đối đãi, tài gì lại không có ý thiên lệch ở trong, ưa mới nới cũ, yêu trẻ chán già, nhân-tình ai chẳng thế, cách ăn ở cho đến đồng tiền phân bạc, đều có ý tư-túi, mà không giữ được lòng tin mười phần như trước nữa. Người đàn bà thấy thế, thì tất đem lòng hờn giận căm tức, mà trong gia-đình mới sinh ra nhiều chuyện lôi thôi. Người đàn ông khi ấy, thì nhất-khái đổ tội là ghen, mà tình ý lại càng thêm chếch mác. Đến khi ấy thì thành ra nước với lửa, thường thường xung khắc nhau, mà không thể nào hòa hợp lại được nữa, quá lắm thì đến nỗi kẻ bắc, người nam, gia-đạo thành ra tan nát. không nữa thì cũng điều này tiếng nọ, trống đánh xuôi, kèn thổi ngược, sinh ra lắm chuyện lục-mục bất hòa. Lỗi ấy tại người đàn bà một phần, tại người đàn-ông đến hai ba phần. Nếu người đàn-ông biết cư-xử cho công bằng xếp đặt cho khôn khéo lớn ra phận lớn-bé ra phận bé, trong nhà có kỷ-cương có thể thống, trên dưới cho phân minh.. Được như thế thì dẫu rằng vợ nọ con kia, nhưng vẫn trong ấm ngoài êm, trên hòa dưới thuận, trong gia-đình vẫn giữ được hòa bình, và không có tai tiếng gì bay ra ngoài cả. Đã đành rằng ghen tuông thường tình, máu người ai chẳng thế, nhưng mà đàn bà nước ta phần nhiều tính khí nhu hòa, lại bó buộc vào trong cái tập tục và cái lễ giáo của xã hội đã mấy nghìn năm, vẫn cho rằng năm vợ bảy nàng hầu, là quyền người đàn ông được hưởng, cho nên vẫn yên phận vui lòng không có chút phàn-nàn gì cả, chỉ mong được người đàn-ông ăn ở đứng đắn, đừng vì lòng thiên yêu mà làm rối loạn danh-phận, khiến cho mình trong đối với gia-đình, ngoài đối với xã-hội, mình vẫn giữ được cái thể thống và cái danh vị là ngôi chính thất của mình, thế là yên. Như thế thì còn làm gì có cái tấn kịch gớm ghê bi thảm, mới xảy ra ở thành-phố Nam định vừa rồi, người đàn-bà vì thấy chồng ăn ở bạc tình, tức giận buồn rầu quá mà đến nỗi cắt lưỡi tự tử. Trong sách chữ nho có chữ *tề-gia*, tề nghĩa là quân bình không thiên lệch, lời ấy giống như trần hủ nhưng nông nỗi, mà thật có nghĩa lý thiết đáng và sâu xa, người có cái trách-nhiệm gia-đình, xin ngẫm nghĩ đến một tí thì hay lắm.

H. T. B.

Kuôcq ngu'w mo'iq
ă ơ ư thì viết a' o' u'
đ viết d, d viết y, q viết k
Na'm yâuq:
sa'cq, huyềnf, na'ngj, hoiz, ngaw
q f j z w

HAIF DAMF

Bạn đồng-khoa

Này các chị em Hồng lâu ở Hà-thành! Chưa biết chừng, Hàng giấy hay Khâm-thiên, hay Ham-bốn-gian, hay lại Thái-hà-ấp, nay mai sẽ có một chầu hát thật to, để mừng bạn đồng-khoa của chúng tôi.

Khoa nào? Khoa Kỷ-tị năm nay.

Khoa này không phải như thi Hương, thi Hội ngày xưa: cũng không phải như các ông nghè tây, ông cử tây và ông tú tây đời nay. Số là hội Khai-Trí-Tiến-Đức sắp có cuộc mở số lấy đồ-đạc: Giải nhất được cái ô-tô, giải nhì được bộ xa-lông hạng nhất, v. v. Vậy các anh em trúng số nay mai, cũng tức là bạn đồng-khoa, sẽ rủ nhau hát một chầu, xin báo trước cho chị em biết. Cô B có tài văn tập kiều đâu nào? nhờ đặt mấy câu hãm để mừng anh em.

« Ô-tô đi đón Thủ-khoa,
« Xa-lông hạng nhất bày nhà Á-nguyên
« Tả-trà sập gụ kê liền,
« Lại còn lộ-bộ cắm bên chỗ ngồi.
« Cho hay muôn sự tại trời,
« Giàu-sang có số mua chơi kẻo mà.
« Anh em trúng số nhà ta,
« Cũng là trong bạn đồng khoa đời này.
« Hôm nào hát một chầu chay. »

Hif-dinhf, Nguyêñw-va'n-Tôi

Trả lời ông Vạn-Khoảnh

Tiếp được thư của ông Vạn-khoảnh chỉ-bảo cho mấy cách trong phép viết Hải-văn, Hi dinh này xin thâm-phục. Hôm nào có dịp, sẽ đăng nguyên-văn bức thư ấy. Nhưng nói thì dễ mà làm hơi khó, ước gì Vạn-khoảnh tiên-sinh có thời-giờ viết cho mấy bài làm kiểu-mẫu thì may lắm. Và xem các bài đại-luận của Vạn-khoảnh tiên-sinh đã đăng báo xưa nay, thì biết rằng tiên-sinh cũng có cái khiếu riêng về Hải văn vậy.

H. Đ.

Làng chơi hung dữ quá

Hôm gần đây, một chàng người xứ Algérie, tên là Akli Boudgema, 30 tuổi nhân cao hứng dò đến nhà khách-sạn ở 240 phố Villette vào chơi cùng ả kỳ-nữ Juliette Rouquet, thuê buồng ở đó. Chẳng rõ trong lúc chuyện trò có điều gì trái ý anh chàng, bỗng trong phòng có tiếng cãi nhau rất kịch-liệt. Tức quá không chịu được, Akli Boudgema vớ lấy gậy đánh cô ả một trận nên thân.

Nghe tiếng cô ả kêu, một người bồi tên là Albert Decam 49 tuổi hấp tấp chạy lên định can đôi bên, ngờ đâu chàng Boudgema đang hăng, thuận tay đánh Decam cho đến ngã gục xuống ngất đi mới thôi. Vừa lúc chủ khách-sạn là Dupont chạy tới cũng bị chàng kia đánh tối tăm mày mặt. Vợ chủ khách-sạn muốn lăn xả vào gỡ cho chồng cũng bị cái gậy vô-tình kia đánh cực đau, lại còn bị thêm Boudgema cắn nát mặt ra nữa.

Sau lính cảnh-sát kéo đến mới bắt được Boudgema đem tống giam. Còn cô ả Juliette Rouquet bị trọng thương phải vào nhà thương.

Một cái nạn xe điện rất ghê gớm

32 hành khách bị trọng thương
Một người xé vé bị đứt cả hai chân

Chuyến xe điện chạy đường Hasselt-Tongres (Bỉ-lị-thì) hôm vừa rồi, cả thảy có 23 toa, chở hơn một ngàn hành-khách, đi đến Wintertingen, gặp chỗ đường vòng, chẳng may hai toa máy trật ra ngoài đường sắt, lôi cả bốn toa sau nữa ra rồi hai toa sau nữa lại đâm sầm vào các toa trên, thành thử đổ lổng chổng cả; hành khách ngã đâm nhào bổ nhào, tưởng chừng đến chết bẹp cả; sau cứu ra thì phải 32 người hành khách bị trọng thương: trong số ấy có 10 người bệnh tình nguy lắm.

- Một người xé vé chuyến xe ấy bị bánh xe điện đè gãy cả hai ống chân, chưa biết sống chết thế nào.

TIN THÊQ GIOIQ

Ngày 26 décembre 1929

Một việc âm-mưu ở Nhật

300 người Cao-ly về đảng cấp-tiến bị bắt ở gần Đông-kinh, vì can tội âm-mưu phá khu nhà ở gần bộ nội-vụ để định hại bộ ấy.

Từ khi bọn phiến loạn Cao-ly bị truy-vấn, thì đảng ấy lại hành động dữ dội hơn.

Ông Léon Daudet được ân xá

Báo *Paris-Midi* đăng tin rằng tại bộ tư pháp đương soạn giấy má để xin ân xá cho ông Léon Daudet. Ngày thứ sáu này sẽ đệ trình quan giám-quốc Doumergue. Chắc là ngày hôm sau, mới công bố ân-xá, vì chánh-phủ muốn tỏ ý giữ lễ với nghị viện nên đợi cho nghị viện bàn bạc xong lời chất-vấn của M. Moulet rồi mới công-bố.

Một cái nạn tàu bay

Bộ hải-quân công-bố rằng một chiếc thủy-phi-cơ của Ý, có năm người ngồi trên, bị rơi xuống bể đảo Saint Eustrate, ở gần cạnh bờ bể Thổ-nhĩ-kỳ. Một chiếc tuần dương hạm Hy-lạp liền đi cứu ngay.

Xích-Nga với Bạch-Nga ở Mãn-châu

Đại-công-tước Cyrille nước Nga có gửi cho liệt quốc một bức thư ta-thán về việc quân Xích-Nga giết-dóc người Bạch-Nga tị-nạn ở Nam-mãn.

A. R. I. P.

Cái giá trị của giống hoa mào gà ở nước Anh

Ở nước ta, giống cây mào-gà thường mọc ở các miền nhà quê như cỏ gấu, chẳng mấy nhà là chẳng có hàng bụi mọc ở ngoài vườn, ngoài sân, thành thử ai cũng lấy làm thường, chứ không lấy làm quí.

Ở bên Anh-cát-lợi thì không thế. Bên Anh-cát-lợi người ta rất lấy làm quí chuộng giống hoa mào gà. Nhất là độ niên cứ tới ngày hội đình-chiến 11 novembre, giống hoa mào gà bán chạy lắm. Không những hoa mào gà thật bán chạy mà thôi, cả những hoa mào-gà giả bán càng chạy lắm nữa. Như hồi năm 1921, về dịp hội đình-chiến, các nhà cựu chiến binh làm hoa mào gà giấy bán được một món tiền là 106 000 livres sterlings, tính ra vừa được 13.250.000 francs. Ngày hội đình-chiến năm ngoái, bán được 72 375.000 francs và ngày hội đình-chiến năm nay bán được 93 75 000 francs các hoa mào gà giấy.

Hiện nay người ta lại còn làm các hoa mào gà giả bằng gỗ sơn hay sắt sơn, bán cũng chạy lắm.

TIN THÊZ THAO

TENNIS

Một chiến tướng Hongkong tới Saigon

Lai-kwong-Tsun, chiến-tướng thứ nhì ở Hongkong vừa tới Saigon. Chủ-nhật và thứ hai vừa rồi, tại sân quần hội C.S.A. đã có hai trận đấu chiếc do vô-địch Đông-dương là Chim và Tsun gặp nhau. Kết quả thế nào, sau này sẽ đăng, vì hiện chưa biết rõ tin tức.

Lai-kwong-Tsun đứng vào bực nhì ở Hongkong. Từ trước vẫn đứng đôi với vô-địch Hong-kong là Loo cũng như Chim-Giao ở Namkỳ. Tsun vẫn hơi sút Loo nhưng gần đây không biết rõ Loo đã hết sức hay sao mà phải bị thua Tsun. Vừa đây, Hooi-Hye sang Hong-kong có đánh thử cùng Tsun. Tuy Hooi-Hye được luôn hai sét nhưng cũng chật vật lắm. Sau trận này, Hooi-Hye có tuyên-ngôn rằng Tsun không kém gì Loo, một bữa kia sẽ giật giải vô-địch Mã-lai của mình mất thôi! Tsun hơn Cassam boy tức A-Sam đây nhiều lắm.

Nay tới Saigon, Tsun có đem theo mấy bức thư của Hooi-Hye và Loo, vô-địch Hongkong, sang giới thiệu với M. Triệu-văn-Yên. Vì vậy M. Yên mới tổ chức hai trận này. Sáng chủ-nhật Chim sẽ gặp Tsun, được thua, đến chiều thứ hai lại tái-chiến. Kết quả hai trận thế nào, sau này sẽ đăng. Chỉ nói thêm Tsun đã thắng được Ong-leeKong, vô-địch Sélangor, hai sét 6/2 6/2 thì không phải là tay vừa vậy.

Xuýt nữa lại lừa được 40 triệu!

Bắt được một tay đại-bợm đã lừa đảo hàng bao nhiêu triệu ở bên Âu và bên Mỹ

Đã hai năm nay, lính cảnh sát Âu-châu và Mỹ-châu vẫn trú ý dò bắt một tên đại-bợm chỉ đi lừa-đảo để kiếm ăn, mà lừa-đảo đám nào cũng tới hàng triệu cả! Tính ra từ trước tới giờ, hắn lừa-đảo các nhà tư-bản ở Âu-châu và Mỹ-châu tổng cộng tới có hàng mấy chục triệu, mà vẫn chịu không sao dò cho ra tung-tích hắn được.

Căn-cước hắn thì thật là mập-mờ, chẳng rõ ra là thuộc về quốc-tịch nào cả. Lúc hắn khai tên là Michael Dennis Corrigan, thuộc quốc-tịch Anh-cát lợi, sinh ngày 12 Novembre 1884, ở Fernoy (Anh); lúc hắn lại khai tên là Ketterling Edward Cassidy, thuộc quốc-tịch Gia-nã-đại, sinh ngày 12 Décembre 1884, ở Cochrane (Gia-nã-đại).

Mãi tới hôm vừa rồi, sở Mật-thám Paris được tin của sở mật-thám Londres báo rằng tên đại bợm ấy vừa lừa-đảo ở Anh-cát-lợi một món tới 650.000 quan, rồi trốn sang Pháp.

Lập tức sở Mật-thám Paris phái người đi dò-xét khắp nơi; tìm thấy Corrigan cùng một ả nhân ngãi trú tại một ngôi nhà lầu cực kỳ lịch-sự ở đường Marceau.

Hỏi thì hắn khai lý-lịch như sau này. Hồi hắn còn nhỏ, hắn trú-cư tại miền Cochrane (Gia-nã-đại). Sau khi đi phiêu lưu hết nước nọ đến nước kia ở bên Mỹ-châu và Âu-châu, thì hắn trốn ở miền Port-Saïd. Chính hồi năm 1915, hắn ở đấy khởi hành sang Anh, mạo khai là thuộc quốc-tịch Anh, sinh ở New Jersey.

Corrigan lại nói năm 1922 và 1923, luôn 18 tháng giời, hắn đứng chỉ huy một toán quân tới một vạn người đi đánh đảng nghịch ở Mễ-tây-cơ, được thăng lên tới chức nguyên-soái, vì thế mà được quyền khai nhiều mỏ bạc và mỏ dầu hỏa ở xứ ấy.

Năm 1926 Corrigan trú cư ở Londres, vì căn-cước mập mờ lắm, lính cảnh-sát có ý nghi, hắn bèn cùng người nhân ngãi cũ là ả Constance Olive Dunkley sang ở bên nước Bỷ, sau cũng vì căn-cước mập mờ, khai gian tên tuổi, nên bị Tòa-án thành Bruxelles khép tội trục xuất cảnh ngoại.

Cách ít lâu; Corrigan mạo xưng là một tay yếu-nhân của Công-ty dầu hỏa kia ở bên mỹ, lừa của M. Barbu Jonesco ở Ostende (Lỗ-mã-ni) một món tiền là 500.000 quan. Người bị lừa có đơn kiện, nhưng vẫn chưa dò bắt được hắn.

Thình lình đến hồi tháng mars 1928, người bị lừa gặp hắn tại thành Nice, chưa kịp hỏi, thì hắn đã biên ngay một cái ngân-phiếu 500.000 quan giao giả một cách tử-tế lắm. Người bị lừa đã lấy làm mừng thầm. Té ra về sau mới biết là chuyện hão. chẳng qua khi gặp mặt hắn sợ lôi thôi, nên biên ngân-phiếu liều thế thôi, chứ chẳng có đồng tiền nào cả. Người bị lừa lại đệ đơn thưa lần nữa. Trong khi ấy thì Corrigan đi cái ô-tô biến đâu mất, để một món nợ là 40.000 ở thành Cannes.

Cách mấy hôm sau, thấy Corrigan đem chiếc ô-tô của hắn, gán một món nợ 150 000 quan, cho người ở Monte-Carlo.

Trong hồi tháng mai juillet 1928, Corrigan lại dùng cách như cách đã lừa Jonesco nói trên mà lừa một người ở thành Londres, tên là Derck-Dakeyne Camon, lấy một món tiền là 4.900 *livres sterling*, tính ra vừa gần đúng 615.000 quan.

Cuối tháng décembre 1928, người ta thấy Corrigan ở Cannes, chơi thân với hai vợ chồng người phú-hộ Hoa-kỳ là M. Oswald Noad, rồi kết cục hắn cuỗm sạch cả những đồ nữ-trang của vợ người ấy rồi biến mất.

Từ sáu tuần lễ nay, Corrigan lại định sửa soạn một cuộc lừa đảo rất ghê gớm nữa ở Âu-châu. Hắn đi khắp các miền Monte-Carlo, Gênes, Francfort-sur Mein, Mayence, Cologne, Berlin, Stuttgart, Dusseldorf, Amsterdam, Pétrograd, và Espagne, để trù tính cuộc lừa đảo ấy. Hắn nói hắn định lập một công-ty làm sản và lập một nhà máy giấy ở nước Pháp; nhưng kỳ thực là hắn bố-trí một cuộc lừa đảo to.

Khi sở mật-thám Paris biết tin, đến bắt, thì Corrigan ra dáng bực tức mà rằng:

— Giá các người chậm bắt tôi trong mấy hôm nữa, tôi sẽ lừa trôi một món tiền là 40.000.000 quan! Hoài của!

Hiện nay Corrigan đã bị tống giam để xét ngoại. Thật là một tay lừa đảo thành tinh ở thế-giới ngày nay vậy.

Tin Nam-kỳ

SAIGON

Chấn hưng Phật giáo
Cuộc thuyết-pháp đầu tiên ở Linh sơn-tự

Tối thứ sáu 20 décembre, tại chùa Linh-Sơn ở đường Douaumont đã có cuộc thuyết-pháp lần đầu về Phật-học.

Đêm đó, số người đến nghe thiệt là đông. Trong đám, phần nhiều là những người mộ-đạo. Song cũng có một phần ít vì lòng tò mò mà đến. Tuy không thể phân biệt được mỗi bên là bao nhiêu người, song tính phỏng thì cũng có đến non một ngàn người. Bởi vậy, từ trong chùa cho chí ngoài sân chùa, ngoài vườn chùa, chỗ nào cũng có người chen chân nhau.

Bình tĩnh mà nói, thì cái đêm hôm ấy kể cũng là một đại-kiện-sự ở trong cuộc chấn hưng Phật-giao vậy.

Đúng 8 giờ tối thì ông Thiện-Chiếu — một nhà sư con trai trẻ, người hơi gầy còm, nét mặt trầm-tĩnh hiền từ trông thật ra vẻ một tín-đồ của đức Từ-bi độ-thế — đứng lên thuyết-pháp trong hơn một giờ đồng hồ. Người nói dịu-dàng mà thong thả, giữ được cái phong thái bình tĩnh nghiêm nghị của một kẻ phụng-hành cái thiên-chức tuyên truyền giáo-nghĩa, làm cho thính-giả ai nấy cũng khen thầm.

Kế đó có ông Quốc-biểu, là một nhà rất có công nghiên-cứu về Phật học, lâu nay đã vì cái mục-đích học-vấn mà lui về ẩn dật trên núi Tây-ninh, đứng lên nói cho ai nấy hay rằng trước kia nhân có ông Thiện-Chiếu ngỏ lời mời tiên-sinh mới xuống, và nhận sẽ diễn giảng về đạo Phật trong một đêm. Cái đêm ấy trước kia đã định vào đêm 20; Bây giờ mấy người đứng tổ chức cuộc lễ khánh thành này, lại sửa chương trình, mà buộc tiên-sinh phải nói vào đêm 21 (trước kia đăng là ông Thiện-Chiếu nói vào đêm 19) Như thế thiệt là lộn xộn quá, Quốc-biểu tiên-sinh rất lấy làm bất mãn, vì tiên-sinh e rằng sự lộn xộn ấy không khỏi phụ lòng của thiện nam tín nữ vậy.

Mà thật! Nói cho thật thì các người tổ-chức — tôi chẳng biết rõ là những ai — cuộc lễ này thiệt cũng có sơ-sót. Chẳng những chương-trình thuyết-pháp sửa đổi lộn xộn, mà cách tiếp đãi các thiện-nam tín-nữ cũng lại chưa được chu-đáo.

T. L.

BÊNTRE

Cướp thuyền

Hôm gần đây, chiếc thuyền của vợ chồng Nguyễn-văn-Chung chở mía đang đi trong con sông Hàm-lương, bỗng một chiếc thuyền nhỏ chèo sát vào. Thấy trên thuyền này có 4 người nom ra dáng hung tợn lắm, Chung liền vớ lấy cái mái chèo chực phòng bị. Ngay lúc ấy một tiếng súng nổ. Đạn tin vào chân Chung ngã khịu xuống. Bọn cướp liền ùa lên thuyền cướp phá xong, bỏ đấy chạy trốn vào rạch Cai-com mất.

Một đứa bé 10 tuổi giết đứa em 3 tuổi

Hai anh em đứa bé ấy, ở với ông bà ngoại, anh tên là Paul Van Der Nest, lên 10 tuổi, em tên là Roland Trouillon, lên 3 tuổi rưỡi, bố là người Bỉ, mẹ là người Pháp; chẳng biết vì chuyện gì, bố bỏ chơ vơ mẹ phải đem gửi ông bà ngoại nuôi giúp.

Hôm ấy, ông bà ngoại sai thằng cháu nhớn đi chăn bò, nó đưa cả em đi chơi một thể. Đến chiều chỉ thấy có một mình thằng cháu nhớn về thôi, không thấy thằng em đâu cả. Người nhà hỏi thì thằng anh nói lúng túng chẳng biết đằng nào mà dò.

Người nhà liền bổ đi tìm, thì thấy thằng bé con đã chết cứng ở gần bụi găng, mình mẩy trần-truồng, cổ gí vào một cái cọc dậu.

Ai nấy hoảng-hốt đi trình sở Sen-đầm đến khám xét. Sở Sen-đầm đòi thằng anh đứa bé bị nạn ra hỏi, cho nó nhìn cái thây em nó, thì nó cũng cứ tự nhiên, chẳng có cảm-động gì cả; hỏi nó đầu đuôi làm sao mà em nó chết như thế, thì thằng bé tủm-tỉm mà rằng nó cùng em nó nghịch, nó bảo em nó cởi trần truồng ra giả làm ngựa, buộc dây vào cổ giả làm cương, để nhong nhong kéo xuống dốc chơi. khi xuống hết dốc, thì thấy em nó lăn kềnh ra; nó bèn lôi lại cột vào cái cọc dậu ấy.

Thầy thuốc khám cái xác đứa bé bị nạn, bảo rằng nó vì tắc cổ mà chết.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

VIỆC HÀ-NỘI

Thời tiết

Lúc 10 giờ sáng: 21 độ

Giá bạc

Kể từ ngày 29 Décembre 1929, giá bạc ở kho Nhà nước định là 10 fr. 00.

Tin đường sá

Đêm hôm 22 décembre dò ngang Sébanghieng tại km 100 đường thuộc-địa số 13, từ Savannakhet đến Paksé bị trôi, hai tỉnh lỵ ấy không đi lại được với nhau.

* * *

Việc giao-thông trên con đường số 178 từ An-châu (Bắc-giang) đi Đình-lập (Moncay) nay vì phải chữa cái cầu ở km 27 nên tạm cấm. Sửa chữa chừng 3 ngày mới xong.

Việc tiếp đãi bác-sỹ Voronoff

Quan Toàn-quyền vừa thông tư cho quan Thống-sứ Bắc kỳ biết rằng bác-sĩ Voronoff, do đường Xiêm Aranya-Battambang tới, sẽ đi thăm cõi Đông-dương vào hạ tuần tháng février này, ý bác-sỹ muốn đi thăm Đế-thiên Đế-thích, Nam-vang và Saigon trước rồi sẽ do đường quan lộ ra Huế và Hanoi, chừng đầu tháng mars sẽ tới đây. Bác-sỹ đi ô-tô riêng, một người tài-xế và một người hầu phòng. Quan Toàn-quyền có tư cho quan Thống-sứ giúp cho cuộc du-lịch của bác-sĩ được rễ dãi, và nhất là giúp bác-sĩ trong khi nghiên cứu giống trâu bò ngựa, bác-sĩ định làm ở xứ này.

Sổ bảo cử

Quan Đốc-lý Hanoi có lời bá cáo cho công chúng biết rằng bắt đầu từ ngày 1er đến ngày 10 janvier 1930 này, tại tòa Đốc-lý sẽ soạn lại sổ bảo cử của Nam dân ở trong thành phố.

Vậy các nhà có chân dự-bảo nhớ đến tòa Đốc lý mà biên tên.

Các gian hàng được thưởng về kỳ Hội chợ vừa rồi

1°) Bằng danh-dự và bội-tinh vàng (*Diplôme d'honneur avec Médaille or*)

Khu bầy đồ vật của xứ Cao-mên,
Khu của xứ Nam dương-quần-đảo,
Hãng Aviat
Khu bầy các đồ vật của Bắc-kỳ,
Hãng Opiorg
Hãng Poinsard et Veyret (Testado)
8-C Hội làm, trong Viễn-đông (Société des Verreries d'Extrême-Orient, dé Cua-Cam Haiphong)
22 24-C Hiệu Grands Magasins Réunis
1-3 4-L Hãng Indophono

2°) Bằng danh-dự và bội-tinh bạc (*Diplôme d'honneur avec Médaille argent*)

Hiệu La Perle
35-37-39 41-43 F Hãng ô-tô Boillot
41-43 45-L Hiệu Phúc-mỹ, Hanoi
(L) Hiệu Grands Magasin Réunis
26-C Hiệu Union Commerciale Indochinoise et Africaine (Columbia)
Khu bầy đồ hàng của xứ Nam-kỳ,
Hãng Société S. I. N. D. E. X.
Công-ty dệt thảm (A-đông Compagnie des Tapis d'Extrême-Orient) Hanoi
Hiệu Boy-Landry
Hãng Aviat
11-13 C Hiệu Quảng-Hưng-Long Hanoi
7-C Société Indochine Films et Cinémas,
Hiệu Descours et Cabaud
Hiệu Phúc-Lợi bán đồ gỗ phố Chợ-Hôm,
Hãng ô-tô Bainier
Khu xứ Trung-kỳ
1-8 5-7 Hiệu « Au Régal des Yeux »
20 C Hiệu Ly Seng-Bao, Hanoi.

(*Còn nữa*)

Ân-thưởng trong kỳ Hội-chợ vừa rồi

Hôm 14 Décembre, quan Toàn quyền đến thăm Hội-Chợ, nhân dịp đưa bằng cấp cho những vị được ân-thưởng sau này:

Annam long bội tinh: (*Ordre Impérial du Dragon de l'Annam*).

Đệ tứ hạng: (*Officier*).

Bác-Sỹ: *Le Roy des Barres* có chân trong hội-đồng tổ-chức Hội-Chợ.

Đệ ngũ hạng: (*Chevalier*).

MM. Le Bougnec, Thư-ký, kiêm thủ-quỹ hội-đồng tổ chức Hội-Chợ.
Lesca, có chân trong Hội-đồng.
B. Clavé, Quản-lý hiệu Poinsard et Veyret.
J. Larrivé, có chân trong hội-đồng
Fauvel, có chân trong hội-đồng.
Lebrun, Quản-lý nhà « Union Commerciale Indochinoise et Africaine. »
Tallard, Quản trị và đại-biểu hãng ô-tô vận-tải «Société Française des Transports. »

Cao-Miên bội-tinh: (*Ordre Royal du Cambodge*).

Đệ tứ hạng: (*Officier*).

M. J. Batut, kiểm sát-viên Hội-chợ.

Đệ ngũ hạng: (*Chevalier*).

M. Mercadier, Quản-lý hiệu Denis Frères d'Indochine.

Học-sinh Nam tại Pháp

Trong một số báo trước, bản-quán đã theo điện-tín riêng đăng danh-sách các học-sinh ta tòng học tại trường Montpellier bên Pháp được trúng tuyển các kỳ thi vừa rồi, nay lại tiếp được bức thư của ông hội-trưởng hội Tương-tế các học sinh Nam tại Pháp gửi về liệt kê rõ ràng các danh-sách ấy như sau này:

Ecole centrale.

Đinh-quang-Chiêu (concours B)

Faculté des Sciences

Nguyễn-tường-Tam (certificat de P C N supérieur).

Faculté de Droit

Lê-văn-Đính (Examen de 1ère année)

Mathématiques élémentaires

Lâm-ngọc-Châu (bachelier de philosophie).

Philosophie

Nguyễn-ngọc-Ann (Assez bien)
Nguyễn khắc Khảm (Assez bien)
Trần-thọ-Đông (Assez bien)
Phạm-chi-Mẫn (»)
Nguyễn-văn-Tài
Võ đăng-Cao

Latin langues

Maurice Nguyễn-văn-Đức

Sciences langues D

Trần-văn-Sanh (Assez bien)
Nguyễn-ngọc-Phương
Lê-minh-Toai
Nguyễn-văn-Tiệm (Admissible)
Nguyễn-văn-Thơi (»)

Sciences langues B

Đặng-trần-Hà (Assez bien)
Phạm-cứ-Đảnh
Nguyễn-võ-Hảo
Nguyễn-đản-Giám
Trần-văn-Sách
Trần-văn-Vện

Hội thể thao

Chiều chủ nhật hồi 2 giờ rưỡi, nhà binh sẽ tổ chức tại bãi Cột-cờ một hội thể thao rất long trọng. Có quan Thống soái các đạo quân Đông-dương đến chủ tọa. Có phường nhạc binh đến cử nhạc. Trong hội này có cuộc thi chạy, nhảy, ném tạ, v. v... Bà con sinh thể-thao chắc không bỏ qua dịp này.

Các ngài biết phòng xa là khi có bệnh đến chữa quan đốc tờ BI-CƠ-MAN sẽ được một ông thầy có giá trị, danh-tiếng, chuyên-môn trông nom.
Hỏi tại: Hàng gió, 33, Hanoi

Sách mới

PAGES FRANÇAISES, par Nguyễn-tiến-Lãng, éditions Tân-dân thư-quán, giấy trắng tốt khổ 15 5×21,5, 134 trang, giá bán 0$65.

VOLLEY BALL, sách bảo cách đánh bóng truyền, par Từ-sơn Ng-v-Tuấn, Imp. Thực-nghiệp, giấy nhật trình, khổ 15×21, 18 trang, giá bán 0$12.

Ngạch Quan lại

M. Dương-tự-Nhu, bố chánh hạng nhì tại Hưng-yên, nay được nghỉ dưỡng bệnh ba tháng.

M. Vũ-công-Thiều, tri-phủ hạng nhất thương tá tại Sơn-tây, nay kiêm chức bố chánh Hưng-yên, trong thời hạn M. Dương-tự-Nhu nghỉ.

M. Vũ-dun -Hương thừa phái hạng tư tại Thụy-Anh (Thái-bình) nay được nghỉ sáu tháng, lĩnh nửa lương.

Cách chức

M. Ng-công-Thiết lính kiểm-lâm tập-sự tại Lao-kay, vì bất lực, phải cách chức.

M. Ng-văn-Viên chánh tổng Phù-Dung, châu Hà-quang, tỉnh Cao-bằng, nay phải cách chức.

Quản thúc

Các người có tên sau này, hết hạn giam, nay đều phải hồi dân quản-thúc như sau này:

Hoàng-văn-Sinh, hai năm ở làng Bình-lang, tổng Gia-bằng, Châu Nguyên-bình (Cao-bằng); Trần-văn-Đoài, ba năm làng Bất-một huyện Gia-viễn, (Ninh-bình); Phạm-văn-Chuôm, năm năm, làng Ngọc-đông, tổng Lê xá, huyện Gia-viễn (Ninh-bình); Trương-văn-Ô, ba năm, làng Đông-thế, huyện Gia-viễn, (Ninh-bình); Trần-văn-Phúc, ba năm làng Kiến-thái, huyện Kim-sơn, (Ninh-bình): Phạm-Ly, hai năm làng Quyết-trung, phủ Yên-khánh, (Ninh-bình).

Xe ô-tô tải thuốc của hiệu Bào-chế CHASSAGNE (Sát-Sanh)

Số nhà 59 phố Tràng-Tiền Hanoi

Ngày thứ năm:

Hanoi, Ga Văn-Điển, ga Thường-Tín, ga Đỗ Xá, ga Đồng-Văn, Phủ-Lý, Hưng-Yên, Kim-Động, Yên-Mỹ, Kẻ-Sặt, Cẩm-Giàng.

Các quí khách cần dùng mua thuốc, xin mau mau gửi thư cho bản hiệu Tiền công cước đã không mất, thuốc lại đưa đến tận nơi.

Nay kính đạt
PHARMACIE CHASSAGNE
E. Lafon & R Lacaze Successeurs
59 Rue Paul-Bert Hanoi

KÍNH CÁO

Hàng ngày nhiều bạn độc-giả gửi giấy đến cảm ơn chúng tôi về cái phép chúng tôi đã công-bố lên báo chương: là pháp pha một lọ QUINTONINE mất có 0$60 vào một chai rượu vang mà chế lấy một chai rượu bổ

Bán tại hiệu bào chế L. BLANC. Rue Paul-Bert, Hanoi.

Mấy cái nạn xe cộ

Hồi 16 giờ 30 hôm qua, chiếc xe *camion* T. 4452 của thành-phố, do tài-xế Gy cầm lái, chạy đến trước cửa nhà máy rượu phố Gambetta thì đụng phải một chiếc xe độc-mã và chiếc ô-tô 6394×7 đỗ bên vệ đường. Chiếc xe ngựa bị đổ nghiêng, người đàm ngồi trong ngã lăn xuống đường cái, trên mặt bị mấy chỗ đau.

Cũng lúc ấy, tại phố hàng Đường, một chiếc xe bò đụng vào chiếc xe đạp của một người đầm, xe đạp bị hư hỏng vài chỗ. Lại hồi 11 giờ đêm, cũng ở phố hàng Đường, chiếc xe hàng P.V.V. 12 đang chạy đâm sầm vào cái xe đạp của một người quản tây đang xa đi lại. Chiếc xe đạp bị hư hỏng mấy chỗ.

Sắp đến tháng củ mật

Độ này sắp đến tháng củ mật, nên thường thấy nhiều người kêu mất cắp, mất trộm quá. Như hôm vừa rồi, quân trộm vào nhà M. Ng-văn-Tư, ở số 18 phố Charron, ăn trộm các đồ đồng, giá 65 đồng, rồi lẻn ra mất.

Lại một tên trộm nữa, tên là Đặng-văn-Cả, mới 17 tuổi, trèo đường vào nhà M. Phạm-duy-An, thư ký nhà Học-chính ở số 43P đường Henri Rivière, ăn trộm một cái đồng hồ, giá đáng 78 đồng. Tên trộm ấy đã bị bắt giải vào Tòa-án.

* *

Nguyễn-văn-Tư, 25 tuổi, vô nghề-nghiệp can tội ăn cắp một món tiền là 187 đồng và các đồ nữ-trang, giá đáng 700 đồng của Mme Lê-thị-Con, phố hàng Trống, nay đã bị bắt tống giam để xét.

Tên Dung ở nhà Mme Ng-thị-Huynh, số 5 phố Phúc-kiến, nậy hôm lấy trộm 300$ rồi trốn mất. Hiện Mme Huynh đã có đơn trình tại sở Cẩm.

Ngài nào có quốc-trái Đông-Pháp 50$ hay quốc-trái quan tiền tây vô danh mà muốn bán được giá rất cao thời xin chiếu cố đến hỏi hiệu đúc đồng.

FONDERIE TONKINOISE
Hoàng-xuân-Lan
N° 53 bis, Avenue Henri d'Orléans, Hanoi
(Phố ngõ Trạm sẽ cửa hiệu Demange)

Thuốc rất dản tiện cho người có bệnh

Tôi theo lòn chỉ pho Cẩm-nang vừa đăng báo song, có chế thuốc chữa bệnh, nếu ai muốn dùng thuốc nấu thành cao hoặc viên, cho đỡ công sắc thang cũng được, mời bệnh-nhân quá bộ lại số nhà 30 phố Julien blanc Hanoi (sau nhà thờ chính, bên cạnh nhà Thương Phủ-doãn) tôi xin phân giải minh bạch, nên chẳng sẽ dùng thử, hoặc ở khác tỉnh gửi thư về lấy thuốc, tôi sẽ gửi theo cách lĩnh hóa giao ngân (Contre Remboursement).

PHÙNG NĂNG-TĨNH

Ngã từ trên gác sàn xuống

Ngày hôm kia, một người đàn ông tuổi ngoại 50, ở trong hiệu ô-tô Tư-Đường ngoài bờ-sông, lên gác sàn chẳng may trượt chân ngã từ trên cao xuống đất dập sọ. Thuốc thang vô hiệu, người bị nạn đã tạ thế.

Mấy cái xe đạp mọc cánh

Phạm-văn-Xương, thợ nề ở làng Ngọc-hà, mất cái xe đạp kiểu Diamant giá 30$.

Vũ-công-Định, làm nhà buôn ở đường Yên-phụ số 140 mất cái xe đạp giá 25$.

Ng-đức-Cấp, nấu bếp cho ông chánh Cẩm cũng bị kẻ cắp lấy mất cái xe-đạp Kiebi Hirondelle giá 25$

Cuộc vui tối nay

Nhà hát Tây: Couchette n° 3, comédie musicale (J. Szulc)
Cinéma Palace: Le Cirque
Cinéma Variété: Le démon du flirt
Cinéma Tonkinois: La Venenosa
Quảng-lạc: 1° Hồng môn hội yến
2° Thu hồn Lưu-kim-đính

Sinh, Tử, Giá-thú

SINH

Nguyễn-anh-Tuyết, con M. Nguyễn-Độ, 29 tuổi, ở 20 Jambert.

Trần-văn-Trường, con M. Trần-văn-Khán, 35 tuổi, thợ sơn ở 29 hàng Hòm.

Đỗ-đức-Vinh, con M. Đỗ đức-Vượng, 19 tuổi, thư ký, ở 47 Borgnis.

Bùi thị-Bình, con M. Bùi-xuân-Hựu, 41 tuổi, thư ký, ở 7 Cité Immobilière.

Ngô-văn-Lạc, con M. Ngô-văn-Phú, 37 tuổi, làm báo, ở 126 a Quan-thánh.

Quản-xuân-Tuyên, con M. Quản-văn-Tỵ 28 tuổi, buôn bán ở bãi Nghĩa-dũng (cô nhất)

Nguyễn-mạnh-Lương, con M. Nguyễn-văn-Chung, 19 tuổi, buôn bán, ở 76 bis Bờ Sông.

Nguyễn-kim-Khuê con M. Nguyễn-văn Pa, 35 tuổi, buôn bán ở 72 hàng Bồ.

Phạm-thị-Chất, con M. Phạm-văn-Quý 18 tuổi, là a tại nhà buôn, ở 40 hàng Than.

Trần-thị-N, con Mme Trần-thị Cảnh, 32 tuổi, ở 85 A hàng Lọng.

Đỗ-thị-Nhàn, con M. Đỗ-hữu-Quảng, 21 tuổi, buôn bán, ở 25 hàng Nón.

Phan-văn-Hồ, con M. Phan-kế-Chiêu, 38 tuổi, hội hoạ, ở 6 hàng Đào.

TỬ

M. Vũ-văn-Dương 63 tuổi, ở 25 Bờ Sông
Yu-đức-Lâm, 5 tuổi, ở 28 hàng Đẫy.

GIÁ THÚ

M. Lê-văn-Sung, 22 tuổi, thư ký Bưu điện, ở 22 hàng Đồng, đẹp duyên với Melle Vũ-thị-Loan, 21 tuổi, ở 93 hàng Bông.

M. Thái-vinh-Thuận, 22 tuổi, học trò, ở 27 hàng Giấy, đẹp duyên với Melle Nguyễn thị-Tính, 22 tuổi, ở 48 hàng Bè.

M Nguyễn-văn-Khuê, 20 tuổi, học trò, ở 18 hàng Muối, đẹp duyên với Melle Nguyễn thị-Tín, 24 tuổi, ở 5 Bờ Hồ.

Đêm hôm lễ SINH-NHẬT
24 Décembre 1929

Trước khi đi dự lễ mời các bà con đến rạp CINÉMA PALACE xem những trò xiếc của hề CHARLIE CHAPLIN.

Phim này chiếu luôn 7 ngày từ thứ ba 24 Décembre đến thứ ba 31 Décembre 1929.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Về việc mẹ giết con

Việc này, khi xẩy ra đã có đăng báo nay bắt Ng-thị-Kến, 22 tuổi, ở làng Dư-hàng, là người đã can phạm tội ác ấy, xét hỏi thì thị-Kến khai rằng cũng biết việc làm như thế là phạm tội, nhưng vì bị hiếp dâm mà chửa, nên xấu hổ phải làm thế. Thị nhất định không nói người hiếp thị là ai. Hỏi người mẹ thị-Kến thì nói rằng thị-Kến có dan díu với một người cai thợ máy tên là Dương-văn-Khai. Khi bắt Khai nói là bị một người kỳ-hào trong làng muốn xoay tiền không được, nên vu cáo cho hắn như vậy.

Vì không đủ chứng cớ, nên Khai đã được tha, còn thị-Kến vẫn phải giam để tra xét.

NAM-ĐỊNH

Mẻ trộm to

Hồi 4 giờ sáng hôm 19 décembre, M. Trần-hoa-Nguyên buôn bán ở phố hàng Rượu số 107, chợt thức dậy, thấy ngọn đèn hoa-kỳ xưa nay vẫn thắp đêm tắt, vội đánh diêm soi thì chiếc đèn không còn ở chỗ cũ, mà cái hòm để dưới chân giường mở toang. Ngay lúc ấy, ngoài cửa hàng có bóng người vụt chạy. M. Nguyên vội đuổi theo nhưng vấp vào cái ghế quàng ngang lối đi, ngã lăn xuống đất. Đến khi chạy ra được ngoài cửa thì chỉ thấy một người cu-ly kéo xe vơ vẩn đứng đấy. Hỏi thì người kéo xe ấy ấp úng, lúc thì đằng này lúc thì đằng kia. Sinh nghi, M. Nguyên liền nắm lấy gọi cảnh-sát đến điệu người kéo xe ấy về cẩm. Về nhà soát lại thấy mất một số tiền 720$ và các đồ nữ-trang khác giá 120$ nữa.

Thuốc phiện lậu

Hôm vừa rồi, sở Đoan đến khám nhà người Khách Đông-nam-Long ở phố Nam xuyên, bắt được hơn 100 grs thuốc phiện lậu. Người Khách này có tiền nộp phạt đã được tha.

Ăn cướp

Đêm hôm 25 Décembre hai tên cướp chèo thuyền ra sông cướp sâm cá bị tuần làng Quần liêu bắt được đem nộp phủ Nghĩa-hưng. Hôm nay lính đã áp giải hai tên cướp ấy lên tòa Nam án.

HONGAY

Chết đuối

Đêm hôm 20 décembre, Thị-Tiết cùng chồng và em chồng bơi thuyền đánh cá ở Ba Ran. Bỗng chốc người chồng tên là Lê văn-Viết lộn xuống sông rồi chìm lìm không thấy lên nữa. Hiện đến nay vẫn chưa tìm thấy xác.

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Qui khách tới nơi

M. Hermann Norden là nhà văn-hào và thám hiểm Mỹ đã qua Huế. Ông đã đi thăm các cung-điện, lăng tẩm và các viện bảo tàng.

Một nhà bác-vật qua Huế

M. *J. Delacour*, đứng đầu phái bộ viện Vạn-vật-học (Muséum d'Histoire Naturelle) vừa ở trên *Chapa* và núi *Fan-si-pan* về nghỉ lại ở Huế ít bữa. Trong bẩy tuần lễ, ông đã sưu tập được ở các rừng trên kia 3500 con chim và 1000 vật có vú. Trong số ấy có hơn 60 loại lạ lần này mới thấy lần đầu ở Đông-dương.

Hôm 26 M. Delacour đã đi ra vịnh Hạ-long vì thú vật ở vùng này ít người biết rõ, nhất là về loài khỉ. Xong công việc ở Bắc, ông sẽ đi nghiên-cứu tại các vùng Thanh-hóa và Đồng-hới.

THANH-HÓA

Thuốc lá lậu

Hôm 20 septembre, lính sen-đầm bắt được 20 gói thuốc lá Mélia giả hiệu trong một hiệu ta ở đầu phố Paul Bert. Hiện đã đòi các người trong hiệu này lên xét hỏi.

Giá mua báo có hạn

	Bắc-kỳ	Công sở và công-dân	Nam-kỳ và ngoại-quốc
Cả năm......	6$00	10$00	8$00
Sáu tháng...	3 00	6 00	4,00
Ba tháng....	1,60	3,50	2,00
Một tháng...	0,60		1,00

VŨ-ĐÌNH-LONG

QUỐC-VĂN ĐỘC-BẢN

Lectures Annamites pour les Cours Moyens et Élémentaires des Écoles Franco-Annamites

4e ÉDITION (10e MILLE)

Ouvrage adopté par la Commission des Manuels scolaires

ÉDITIONS TÂN-DÂN THƯ-QUÁN HANOI

Prix: 0$40

Số 66

Bát tiểu anh-hùng

(Nghĩa-hiệp tiểu-thuyết)

DOÃN-KẾ-THIỆN dịch thuật

Hoa-vân-bình vẫn chưa tin, Nguyễn anh liền mở cái hộp, lấy thanh kiếm ra múa vài vòng cho Vân-bình xem, thì thấy ánh sáng tỏa ra sáng rực một góc giới, khí lạnh thấu ra buốt tận xương. Vân-bình nói:

Ừ, thanh kiếm này mới thật là thanh kiếm thấu long, không còn giả nữa.

Nói xong cầm lấy xem, ngắm nghía giờ lâu, rồi đưa giả Nguyễn-anh, Nguyễn-anh giơ tay chưa kịp đón lấy, rồi cả hai người cùng kêu to lên rằng:

Ồ hay! thanh kiếm biến đâu mất rồi! thanh kiếm biến đâu mất rồi

HỒI THỨ BA MƯƠI SÁU

Anh-hùng thử anh-hùng

Hoa-vân-bình và Nguyễn-anh thấy tự nhiên biến mất thanh kiếm thấu long rồi cứ đứng ngẩn người ra, nhìn nhau không hiểu ra thế nào, hồi lâu Nguyễn-anh nghĩ ra mới nói rằng:

Chắc là có kẻ nào lẩn-lút ở trong rừng này, dùng ám thuật mà lấy thanh kiếm của chúng ta.

Hoa-vân-bình nói:

Nếu vậy thì có là ma, chứ nếu là người thì làm sao lại không trông thấy mặt, hay là ở trong rừng này có ma-quỉ gì chăng?

Hai người còn đang bàn nói phân vân, bỗng thấy trong cái bới cây về bên cạnh, có người nói to lên rằng:

Các người đừng cãi nhau nữa, thanh bảo kiếm ấy ta đã lấy được ở đây rồi, vì lúc nãy ta đi qua bên ngoài, thấy các người nói chuyện về thanh bảo-kiếm, biết là của quí trên đời ít có, nên ta mượn dùng thử xem, ít lâu ta lại giao giả, quyết không sai lời, còn như bây giờ các người đừng có mong ta giả lại.

Hoa-vân-bình và Nguyễn anh nghe nói mới biết là có người thật, liền nói rằng:

Ai đấy? Sao không ra mặt lại cứ ở trong rừng mà nói nheo nhéo như thế. Đã mượn thì ta cho mượn, nhưng đi ra ngoài này cho chúng ta xem mặt nào.

Người ấy cười mà nói rằng:

Các người dù có mắt cũng không trông thấy ta được, nhưng đã muốn biết thì ta cũng chẳng hẹp gì mà chẳng cho.

Nói rồi chạy ra đứng ở một chỗ quang-đãng, hai người nhìn xem thì là một đứa con giai chừng mười hai mười ba tuổi, một tay cầm thanh kiếm, một tay cầm cái mũ. Nguyên vị tiểu anh hùng ấy tên là Thời-trường-thanh, có một cái bảo-bối, gọi là cái mũ tị-pháp, hễ đội cái mũ ấy lên đầu, thì che được mắt người, không ai trông thấy nữa.

Nguyễn-anh liền nói to lên rằng:

Thằng bé con kia, tên gọi là gì? quê-quán ở đâu? Thanh kiếm ấy ta cần phải dùng ngay, vậy mày phải giả ta không thể mượn được.

Vị tiểu anh-hùng ấy liền vỗ tay mà nói rằng:

Ta đã nói là ta còn phải mượn để thử dùng xem thế nào.

Nguyễn-anh tức giận quá, liền cầm dao phăm phăm chạy đến đánh, vị tiểu anh-hùng ấy liền cắm đầu chạy nhanh như gió, Nguyễn-anh và Hoa-vân-bình cùng ra sức đuổi theo, được chừng vài ba dặm chẳng thấy tông-tích đâu nữa, hai người lấy làm lạ quá, cùng đứng dừng lại nhìn ra chung quanh, bỗng lại thấy đằng xa có tiếng người reo hò, rồi lại thấy vị tiểu anh-hùng ấy ở đâu nhô ra, cười mà nói rằng:

Các người lại còn đuổi theo ta à? Ta bảo thật cho mà biết, dù các ngươi có mọc cánh cũng không đuổi kịp ta được.

Nói xong, cầm cái mũ đội lên đầu, bỗng không trông thấy tinh-tích đâu nữa, Nguyễn-anh thở dài mà nói rằng:

Thôi chẳng tội gì mà đuổi theo nó nữa, bây giờ chúng ta nên đi tìm chỗ ăn cơm kẻo đói lắm rồi.

Nói xong, cùng đi đến cái thị-trấn ở đằng trước mặt, đi lên một cái tửu lầu ở ngay bên cạnh đường uống rượu ăn cơm, khi ăn xong gọi nhà hàng tính tiền, người giữ quầy chạy đến hỏi rằng:

Dám hỏi hai ngài, có phải một ngài là ông Hoa-vân-bình, và một ngài là ông Nguyễn-anh không?

Hai người đều nói rằng:

Chính chúng ta đây, nhà ngươi hỏi gì?

Người giữ quầy nói:

Nếu vậy hai ngài không phải giả tiền, vì lúc nãy có một vị tiểu tráng-sĩ đi qua đây, nói à có quen biết hai ngài, nên có giao cho tôi năm lạng bạc, dặn để cung tiền cơm rượu của hai ngài.

Hai người không nghe, liền nói rằng:

Chúng ta ăn thì chúng ta phải giả tiền, không để ai phải giả giúp.

Người giữ quầy nói:

Hai ngài cứ cho thế, nếu không chúng tôi sẽ mang lỗi với vị tiểu tráng sĩ ấy.

Hai người liền nói rằng:

Ừ thôi thằng bé ấy nó đã có lòng như thế thì chúng ta cũng nhận, nhưng lúc nãy nó đi về đằng nào?

Người giữ quầy nói:

Vị tiểu tráng-sĩ ấy có dặn rằng đằng trước mặt có một nơi gọi là Kim-gia-than, xin chờ hai ngài ở đó.

Hoa-vân-bình và Nguyễn-anh nghe nói lại càng lấy làm lạ, cũng nghe theo như lời cứ đi lên mãi xem thế nào, khi qua một cái rừng cây thấy có một đứa con giai chừng tám chín tuổi, trần truồng chẳng mặc quần áo gì, thân thể béo trắng nom rất xinh, đứa bé ấy đi lại ở trên cây, nhảy cành nọ sang cành kia, như ở trên mặt đất, Vân-bình bảo Nguyễn-anh rằng:

Trong này sao lại hay có những đứa trẻ quái lạ thế này? Thằng bé lấy kiếm đã là đáng sợ, không ngờ lại còn thằng này tài giỏi hơn.

Nguyễn-anh vừa nhìn vừa tấm-tắc khen thầm, bỗng thấy đứa bé con ấy đang đứng trên cành cây cao, nhảy vụt một cái xuống dưới đất, rồi chạy thẳng ra bờ sông, nhảy ùm xuống dưới nước, sông sâu sóng cả, chẳng thấy tông-tích đâu. Hoa-vân bình vội kêu lên rằng:

Thôi hỏng, thằng bé ấy chết đuối mất rồi.

Hai người còn đang bàn nói, bỗng lại thấy thằng bé ấy ở dưới mặt nước nhô lên hai tay ôm một con cá gáy rõ to, vừa bơi vừa lội nhảy lên trên bờ, đặt con cá xuống dưới đất, Nguyễn-anh liền chạy đến nắm lấy tay mà hỏi rằng:

Tên họ cậu là gì và nhà cậu ở đâu?

Đứa bé con nói:

Nhà tôi ở Kim-gia-than, cách đây chừng năm dặm, tên tôi là Kim-quí, người ngoài vẫn gọi là Thủy-hảo-tử. vừa rồi tôi đứng chơi ở trên cây, trông thấy dưới sông có con cá lớn nên nhảy xuống bắt đem về làm thịt ăn.

Hoa-vân-bình hỏi:

Cậu năm nay bao nhiêu tuổi rồi?

Kim-quí nói:

Tôi năm nay mới lên chín tuổi.

Nguyễn-anh hỏi:

Cậu vẫn còn cả cha mẹ chứ?

Kim-qui nói:

Tôi vẫn còn cả cha mẹ, năm nay đều ngoài năm mươi tuổi cả.

Kim-qui hỏi:

Dám hỏi hai ngài tên họ là gì?

Nguyễn-anh nói:

Tôi là Hầu-tử Nguyễn-anh.

Kim-qui nói:

Bấy lâu nghe tiếng, bây giờ mới được gặp người, thực là may quá, còn ông này?

Nguyễn-anh nói:

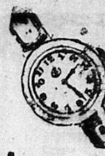
Ông này tức là Đạp-tuyết vô-ngân Hoa-vân-bình đó.

Kim-qui nghe nói ra ý vui mừng mà nói rằng:

Thế ra trong một lúc mà tôi được gặp hai vị hảo-hán trong chốn lục-lâm, thực vui sướng cho tôi biết chừng nào, dám hỏi hai ngài đi đâu lại qua đây?

Nguyễn-anh liền kể chuyện muốn giết tên yêu-tăng Thiết-la-hán ở tướng-phủ, nên đến nhà Cát-côn hỏi mượn thanh kiếm thấu-long, Cát-côn không cho mượn lại toan lấy trộm, phải mất công-phu trong ba đêm mới lấy được, đem về rừng thông đưa cho Hoa huynh xem, Hoa huynh xem xong vừa giơ tay đưa giả, không biết có người nào dùng thuật che mắt lấy mất thanh kiếm ấy, chúng tôi lấy làm lạ quá, cho có lẽ là ma-quỉ. bỗng thấy có tiếng người nói ở bên cạnh là mượn thanh kiếm thử dùng mấy hôm lại giả, rồi thấy có một đứa bé con nhô ra, chừng mười hai tuổi, tay cầm cái mũ, tay cầm thanh kiếm, tôi chạy đến để đòi thanh kiếm lại, thì nó chạy mất. Chúng tôi đuổi theo không kịp rồi vào một cái tửu-lầu uống rượu ăn cơm. Ăn xong giả tiền, nhà hàng không lấy, nói là có một vị tiểu tráng-sĩ có mượn kiếm của chúng tôi, để lại năm lạng bạc để hoàn tiền cơm nước cho chúng tôi, và lại dặn sẽ chờ chúng tôi ở Kim-gia-than, chỉ còn tên họ là gì thì nó chưa chịu nói;

(*Còn nữa*)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ neo,
15 chân-kính
Mặt và kim
có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá.......... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU:
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
3011

MUA HÀNG CÓ THƯỞNG

Kể từ 1er Octobre 1929 này trở đi, bản hiệu xin thưởng những qui khách nào đã chiếu cố đến mua hàng ở bản hiệu.
Vậy xin kính cáo
V. DEMANGE HANOI
40 Boulevard Henri d'Orléans

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Nhà-Giồng-Răng
Trần-Quang-Minh
199, Rue du Coton, 199
Tonkin Hanoi

NHÀ CHO THUÊ

Có 6 cái nhà 2 từng mới làm ở đường số 110, sau chợ Hôm, bắt đầu từ 1er Novembre 1929 cho thuê, ngài nào muốn thuê, xin lại hiệu **ĐỨC-LONG** *ở số 90 phố Mã-Mây, Hanoi mà hỏi.*

PHÒNG KHÁM BỆNH
CỦA QUAN DOCTEUR LOUBET
32, Phố Gia-Long -- Hanoi.
Giây nói số 236

Chữa các bệnh đàn-ông, đàn-bà và trẻ-con bằng điện. — Có phòng hộ-sinh. — Giá phải chăng.

Cái gương buôn bán

Hiệu thuốc CHASSAGNE nay có ô-tô dem đến tận nhà người mua ở các tỉnh

Buôn bán đời nay, muốn chođược phát-đạt, không phải là chỉ cần nói khéo để bán chođược chạy hàng, nhưng lại phải tìm cách làm ích-lợi cho bạn hàng, nhiên hậu kẻ bán người mua mới có tình liên-lạc với nhau và sự buôn-bán mới có phần bền-vững được. Hiệu thuốc CHASSAGNE một ngày một phát-đạt, một ngày một nhiều khách, cũng chỉ vì theo tôn-chỉ ấy.

Nay hiệu ấy lại không quản thiệt-thòi tốn-kém, đặt ra đường ô-tô chạy để đem thuốc đến tận nhà người mua, người mua không phải chịu tiền đài cước như trước nữa.

Vậy người mua ở các tỉnh cũng được giá rẻ như mua ở Hanoi và thuốc lại mang đến tận nhà.

CÁCH XẾP ĐẶT NHƯ SAU NÀY :

Các tỉnh lỵ, các làng, các nơi đô-hội lớn, sẽ có một người thay (représentant) đứng nhận các đơn mua thuốc về, đem đến tận nhà mà phát, lúc ấy mới lấy tiền.

MỌI TUẦN LỄ XE Ô-TÔ CỦA HIỆU CHASSAGNE MANG THUỐC ĐẾN CÁC NƠI NHƯ SAU NÀY :

NGÀY THỨ-HAI. — Ở Hanoi đi Đông-Anh, Phủ-Lỗ, Đa-Phúc, Phúc-Yên Vĩnh-Yên, Viêtri. Khi trở về, đi đằng bến Trèm (4 colonnes)

NGÀY THỨ-BA. — Ở Hanoi đi phủ Hoài-đức, Nhồn, Lai-xá, Phương-tri, Sơn-tây—Thông. Lúc trở về, đi qua Hà-đông, Thanh-oai, Vân-đình, Chợ-tía, ga Thường-Tín, ga Văn-Điển.

NGÀY THỨ-TƯ. — Ở Hanoi đi Bắc-Ninh, Đáp-cầu, Phủ-lạng-thương, Phả-lại, Hai-dương, Gia-Lộc, Bần-yên-nhân, rồi trở về Hanoi.

NGÀY THỨ-NĂM. — Ở Hanoi điPhủ-Lý, Hưng-Yên, Cẩm-giàng, Kẻ-Sặt, Bần-yên-nhân, rồi trở về Hanoi.

NGÀY THỨ-SÁU. — Ở Hanoi đi Bắc-Ninh, Đáp-Cầu, Phủ Lạng-Thương, Lục-Nam, khi trở về cũng đường ấy.

NGÀY THỨ-BẢY. — Ở Hanoi đi Phủ-Lý, Ninh-Bình, Phát-Diệm. Khi về qua Ninh-bình, Nam-định, Bình-Lục, Phủ-lý, Đồng-văn, Đỗ-Xá, Thường-Tín Văn-Điển, Hanoi.

Ai muốn nhận được thuốc mà không mất tiền cước thì cứ viết giấy thẳng về cho Hiệu CHASSAGNE, hoặc là nói với người thay mặt của bản hiệu tại chỗ mình ở.

Thư phải viết sớm, để hiệu thuốc nhận được trước hôm xe chạy, thì thuốc mới gửi đi kịp được.

SIROP DOMART
Thuốc thần hiệu trị các chứng ho, như ho cam, ho gió, ho đau cuống phổi, ho siễn, ho khan, ho tung cơn.
CÁCH DÙNG
Người lớn cứ cách 2 hay 3 giờ uống một thìa to; trẻ con từ 10 tuổi giở lên cách 2 hay 3 giờ uống một thìa con (cuiller à café).
Uống sa bữa cơm.

PHARMACIE MONTÈS
= 54 Rue Paul Bert - HANOI =

Việc cải lương hương-chính tại Trung-kỳ

(Tiếp theo)

Cách trạch cử hương-hội

Khoản 26 -- Việc tuyển-cử hương-hội có ba trường hợp:

Trường hợp thông-thường. -- Khi nào số đinh nhiều hơn số tộc đảng ba lần giở lên thì theo lệ cứ mỗi tộc đảng cử một tộc biểu. Tuy nhiên tộc đảng nào có từ 10 đinh giở lên, thì cứ mỗi lần 20 tên đinh, được cử thêm một người, số lẻ cũng cứ kể như là một số 20. Nhưng dầu đông đến đâu nữa, mỗi tộc đảng cũng không được cử quá năm tộc biểu.

Trường hợp thứ hai -- Thôn nào chỉ có một tộc đảng, thì mỗi nhánh coi như là một tộc đảng, và sự trạch cử tộc biểu cũng giống như trên.

Trường hợp bất thường -- Trên kia đã nói rằng số dân đinh hơn số tộc đảng ít hơn là ba lần. Nhưng khi số đinh không gấp được ba lần số tộc đảng (như những thôn di dân tới ở) thì không cần phải phân tách ra từng tộc phái để trách cử tộc biểu mà chỉ cốt chọn những người niên xỉ cao hơn.

Khoản 27. — Những tộc đảng mà đinh nhiều hơn số được trạch cử 5 người tộc biểu (tức là 100 đinh) thì không được khu phân ra làm tộc đảng khác để tiến cử thêm. Khi bản điều lệ này đã thi hành mà tộc đảng nào còn khu phân ra, sự khu phân ấy không công nhận mà tộc đảng ấy sẽ bị trừng phạt.

Khoản 28. — Cứ ba năm thì mỗi tộc đảng trình số tộc biểu đã chọn lựa mà chọn lựa được trong những kẻ niên xỉ cao thì hơn.

Khoản 29. — Bất cứ vì cớ gì mà tộc biểu ra chân hương hội thì hạn 15 ngày, bản tộc phải chọn kẻ khác để thế chân.

Khoản 30. — Hội nghị quy tắc.

Cứ mồng một và rằm ta thì hương hội họp hội đồng để: ?

1• Ủy giao các món tiền đã dự định trong ngân sách và kiểm tra sổ sách chi tiêu.

2. Để ứng hành việc thẩm phán.

Ngoài những kỳ thường hội đồng đó ra, khi nào có việc cần thì chánh hương hội chiêu tập các tộc biểu để lập kỳ hội đồng bất thường.

Khoản 31. Đến đầu năm, hương hội họp Hội đồng, đầu phiếu kín mà bầu hội trưởng.

Khoản 32. -- Hương mục là chân thư ký của hương hội.

Khoản 33. — Các tộc biểu được tự do để nghị: tranh luận và lúc quyết định thì bỏ phiếu kín.

Tộc biểu nào không biết viết thì dùng dấu chữ thập (+) để tỏ ý khả quyết, và dấu chữ nhất (-) để tỏ ý phủ quyết.

Chánh hương hội chủ tọa hội đồng và xếp đặt cho cuộc hội nghị có trật tự, khỏi ồn ào, để ai nấy cũng lần lượt được nghị luận. Khi hai phe tưởng đồng mà ý kiến bất đồng, chánh hương hội đứng bên nào thì bên ấy đắc thắng. Ngoài quyền ấy, thì chánh hương hội không có đặc quyền gì khác nữa.

Trừ những trường hợp kể ở khoản 50 ra, những cuộc đầu phiếu khác đều quyết theo số phiếu của đại đa số hiện diện.

Khoản 34. — Không ai được dùng cách áp bức, hối-lộ để lung lạc ý kiến đồng cán, bắt phải theo mình. Kẻ nào dùng thủ-đoạn ấy, có chứng cớ phân-minh hay là đại-đa số hội-viên công chứng thì hội-đồng bỏ phiếu kín mà đình chỉ chức vị trong một năm. Trong một năm ấy bản tộc không được cử người khác lên thay. Nếu tái phạm thì phải cách dịch, sau không được tái cử.

Khoản 35. — Hương dân được tự-do tới dự hội-nghị và bày tỏ ý kiến. Những người có phẩm-hàm, ngày thường vẫn giữ địa vị và quyền lợi của mình, nhưng trong lúc nghị-hội nếu không phải là tộc-biểu thì không được dự bỏ phiếu, chỉ được quyền chỉ giáo.

Những kẻ bạo hành, hay lăng mạ, làm mất trật-tự chỗ nghị-trường thì chánh hương hội có phép bắt tuần phu trục xuất ra khỏi hội sở.

Khoản 36. — Mỗi lần hội nghị thì hương mục làm biên bản, sao ra giao lý-trưởng và hương-hội mỗi người một bản và dán một bản tại đình.

Nếu là việc tài phán, thì giao cho bên nguyên, bên bị, mỗi bên một bản trích-lục những điều nghị-quyết của hội đồng, và nếu điều quyết nghị ấy có dự đến chức vụ hương kiểm và hương bản thì phải giao mỗi người một bản để thi-hành.

Các tộc-biểu dự hội-đồng phải ký vào tờ biên bản, người nào không biết viết thì đánh dấu chữ thập (+) để thay chữ ký.

Những bản trích lục và sao lục phải có chữ ký của chánh hương-hội và hương mục.

Quyền hạn về hành-chính

Khoản 37. — Chỉ trừ khi nào thi-hành mệnh lệnh của quan trên thuộc về cá-nhân thì không kể, còn việc gì thuộc công-dân, thì hương-hội đều phải hội-nghị mà thảo-luận.

Những công việc của lý-trưởng kể ở khoản «b» và «c» nếu không có hương hội thảo-luận, thì không có hiệu lực.

Khoản 38. — Nếu các xóm trong xã mà có quyền lợi có chỗ không đồng nhau thì hương-hội phải kê định trước việc gì thuộc về lợi riêng cho từng xóm, việc gì thuộc về lợi chung cho toàn xã.

Việc thuộc về lợi riêng của xóm nào thì xóm ấy chỉnh lý lấy.

Khoản 39. — Khi nào ba phần tư hội-viên tỏ ý muốn xét lại các công việc đã kê định trên kia thì hương hội phải chuẩn y. Nhưng việc tài phán thì không được kể lẫn vào trong bản kê định ấy, vì các việc tài phán thì chỉ hương-hội có phép xử đoán mà thôi.

Quyền hạn về tài Phán

Khoản 40. — Hương-hội có thể quyết xử những việc có giá tới 5$; nhưng kẻ bị phạt không thể chống án lên các tòa án thượng cấp.

Các việc ấy thuộc về những việc điền thổ, cùng việc nhân-dân giao tế, hoặc có dính dấp tới việc tuần cảnh, hoặc không (như là việc xin bồi thường, tháo trộm nước ruộng, ăn cắp phân gio, việc súc vật hủy hoại, việc bồi ước v. v.)

Khoản 41. — Hương-hội cũng có quyền xử đoán những việc đã nói trên kia mà trị giá tới 10$, nhưng kẻ bị phạt có thể chống án được.

Khoản 42. — Bên nào thua kiện thì phải trả tiền án phí, cứ mỗi việc là 0$50. Nếu không giả được án phí thì phải giam khấu một ngày tại điếm giam của làng.

(Còn nữa) N.

TIN SAU CÙNG

Việc Trung-hoa không nhận Sứ-thần Nhật

Chính-phủ Trung-Hoa không chịu nhận việc Nhật-bản cử M. *Obata* sang làm sứ-thần tại Trung-quốc. Tình thế việc này rất khó xử.

Nhật-bản lại yêu-cầu Trung-Hoa nên bãi nghị ấy, nếu không sẽ có nhiều sự chẳng hay sinh ra. M. Shigemitsu, tổng lãnh-sự Nhật ở Thượng-hải đã đi Nam-kinh để điều-đình cùng Tưởng-giới-Thạch cho việc ổn-thỏa.

Quân Quảng-Tây thua

Quân nghịch ở Quảng-Tây bị vây rất nguy.

Một viên đại-úy Hà-lan bị giết ở Nam-dương quần-đảo

Tại Bandjermasin, cù-lao Borné, đại-úy J. C. Dequant đi thanh-tra các làng trong xứ, bị hai người thổ-dân giết chết. Có lính cùng đi với đại-úy lập tức bắn chết hai đứa hung-thủ. Thiếu-úy Dom, coi đồn Bandjermansin vội đến chỗ xảy ra việc ám-sát này.

Đã tìm thấy thi thể các phi công Rebard, Lassalle và Fallot ở Tripolitaine

Bộ Hàng-không nước Pháp vừa tiếp được tin đích xác rằng chiếc máy bay tìm thấy ở Tripolitaine, chính là chiếc máy bay của các phi-công Lassalle, Rebard và Fallot bị hại ở gần Syrie. Tử thi của các phi-công ấy đã tìm thấy ở gần chỗ máy rơi.

Hiện vẫn còn chưa biết vì cớ làm sao mà chiếc máy bay ấy bị hại như thế. Người ta đoán là vì máy bay gặp bão mà bị hại.

Các quan chức Ý đại lợi đã trù liệu mọi cách để đem tử-thi các phi-công ấy về Syrie cùng các bao thư nữa.

Vốn có vài đồng, trong một tháng được lãi hàng chục, trong một năm được lãi hàng nghìn, trong 3 năm chắc thế nào cũng có vạn rưởi đồng bạc. Không phải chơi họ hay đánh số. Làm giầu theo kiểu Hoa-kỳ, muốn biết rõ viết thư hỏi :
M. NGUYỄN-XUÂN-ĐỊNH
37, Phố nhà thương chữa mắt, 37
(Rue Résident de Miribel)
7.958 *Hanoi*

CUỘC SỔ SỐ CỦA HỘI TRÍ-HÓA

Tất cả có 113 số trúng

Số nhất : Được một cái xe ô tô đáng giá 4 000$00
và tiền mặt 5.000.00
9.000$00

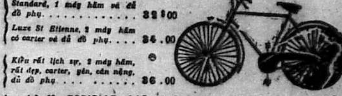
Còn các lô 1.000$00, 500$00, 100$00, 50$00 và 25$00 thì nhiều lắm.
Giá bán mỗi vé 1$00

Có gởi bán tại bản quán

Tiền cước gởi com-măng-đê : Từ 1 vé đến 5 vé 0$20; từ 6 vé đến 10 vé 0$30

"FURAN" Bán chiêu hàng "S.A.F."
NHÂN DỊP HỘI CHỢ HANOI
Giá rất hạ, kể từ 25 Novembre đến 25 Décembre 1929 mà thôi

FURAN	*Standard, 1 máy hãm và đủ đồ phụ*	32$00
	Luxe St Etienne, 2 máy hãm có carter và đủ đồ phụ	34.00
S.A.F.	*Kiểu rất lịch sự, 2 máy hãm, rất đẹp, carter, yên, cân nặng, đủ đồ phụ*	36.00

Bán tại : nhà M. DEBIOLLE, 116, đường Quan-Thánh, Hanoi

PAGES FRANÇAISES

PAR UN JEUNE ÉLÈVE ANNAMITE

NGUYỄN-TIẾN-LÃNG

Về hai kỳ thi tú-tài mới rồi, ông Nguyễn-tiến-Lãng đã nổi tiếng giỏi pháp-văn, các báo đều ca-tụng. Nay Tân-Dân Thư-Quán xuất-bản tập văn này, thực là hợp sự ước-mong của phần nhiều nhà tây-học.

Sách dày 133 trang, in rất đẹp, giá bán 0$65. Ở xa, xin gửi thêm 0$20 cước-phí. 3.038

Các tin buôn-bán

Thời giá quốc trái :
Ngày 3 Décembre 1929

3 °/.	hoàn dần		85 f. 85
3 1/2 °/.	hoàn dần		93 f 10
4 °/.	vĩnh viễn	1917	97 f. 30
4 °/.	»	1918	98 f. 10
6 °/.	»	1920	103 f. 10
5 °/.	hoàn dần	1920	128 f. 35
4 °/.		1925	124 f 20

Ngày 14 Décembre 1929

3 °/.	vĩnh-viễn	80 f. 95
5 °/.	1915-1916	106 f 00

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	11$80
— nhì, —	11 50
— ba —	10 50
Thóc hạng nhất,	7 00
Bắp ngô	6 80

Tầu tới, tầu đi

Tàu *Menado Maru* sẽ tới Haiphong ngày 29 décembre và đến 1er janvier sẽ biệt Haiphong chạy đi Hongkong, ghé Pakhoi và Hoihow.

Tàu *Claude Chappe* mang thư ở Pháp sang đã biệt bến Tourane ra Haiphong ngày 28 décembre hồi 4 giờ sáng.

Tàu *Claude Chappe* đến 7 giờ sáng thứ năm 2 Janvier 1930 sẽ từ Haiphong khởi hành đi Tourane, Quinhone và Saigon để kịp tàu *D'artagnan* chừng ngày 7 thì chạy.

Các thư-tín ở Hanoi sẽ do chuyến xe-hỏa số 9 chạy 20 giờ 39 hôm thứ tư 4 Janvier chở xuống Haiphong.

Trương-Phúc-Thành
23, Rue des Cantonnais, Hanoi

Soieries — Nouveautés
Cotonnades
Echantillons sur demande
MỚI VỀ :
Nhiều thứ hàng mặc mùa rét (nhung, satin, gấm, đoạn các mùi) và hàng tơ lụa các mùi trơn và hoa thêu kiểu mới.
Bán buôn và bán lẻ

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài duyệt báo biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt-quí ông nào mua thì gửi tiền cho, hễ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản quán không trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho gọn

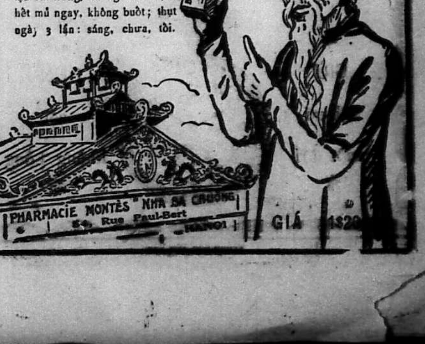
"Các quan công nhận là tốt nhất"

Có nhiều thứ rượu bắt trước rượu Tonique Tonkinois, nhưng rượu Tonique Tonkinois vẫn tốt hơn cả.
Bán tại nhà thuốc Montès nhà ba chuông, 54, Phố Paul-Bert Hanoi.

Blenhorricide Montès

Thụt thuốc này chữ tiệt bệnh lậu rất trông, thông tiểu tiện, hết mủ ngay, không buốt; thụt ngày 3 lần: sáng, chưa, tối.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Xà-phòng Cadum

Một thứ xà-phòng tinh hảo mà không có chất rất da như xà-phòng Cadum rất cần để giữ vệ-sinh cho ngoài da.

Dùng nó lại con lợi nữa, vì rằng nó không thấm nước, nó khô mãi cho nên dùng được đến hết, không phí phạm chút nào.

A. C. R. I. C.

ĐẠI-LÝ CÔNG-THƯƠNG ĐẢNG HỘI
2, Boulevard Rollandes, Hanoi

Bản hội đặt máy, lắp máy và bán các thứ máy như sau này:

MÁY

- Tải nước,
- Xay gạo, xay bột
- Bơi tuyền, bơi sẵng, chở phà,
- Đèn chiếu đèn,
- Cưa máy khoan,
- Hầm t ấn,
- Làm nước đá,
- Làm sạch, v. v.

Máy chạy bằng dầu đặc, dầu hỏa, dầu sáng, điện khí, than, củi, v. v.

Bản hội bán buôn cả các thứ hàng tạp hóa

AI MUỐN MUA xin mời đến sở bản hội. Hoặc giả tiền ngay, hoặc giả dần: thuê cũng được.

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐỜM
THIỆT HIỆU LÀ
ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX
Của ông lương-y GUILLIE

Từ tám mươi năm nay thuốc ELIXIR có chế đường của quan lương-y GUILLIE lấy làm thần hiệu trong những bịnh HƯ PHẾ, đau trong TÌ VỊ, đau nơi TRÁI TIM, ĐAU GÂN, ĐAU MÌNH, RÉT VỠ DA, hoặc CHÓI NƯỚC, BỊNH KIẾT, BỊNH HO DAI, BỊNH CÚM, GHẺ CHỐC NGOÀI DA và bịnh có TRÙNG LÃI TRONG BỤNG.

Ấy là một thứ THUỐC rẻ tiền và rất hiệu nghiệm làm cho HUYẾT RA TINH KHIẾT. Những bịnh gốc bởi ĐÀM hay là MẬT phát ra thì uống nó hay lắm.

Bất kì thuốc trị đàm nào mà không có dấu ký tên PAUL GAGE thì chớ dùng.

LẠI CÓ MỘT THỨ
THUỐC HOÀN XỔ
cũng rút trong thứ Elixir Tonique Antiglaireux của quan lương-y Guillie.

Chánh chủ trữ thuốc này là nhà: PAUL GAGE FILS, nhứt hạng bào chế y sư đường GRENELLE St GERMAIN môn bài số 9 ở tại đô thành PARIS.
Ở TRONG CÁC DƯỢC PHÒNG ĐỀU CÓ BÁN

J'offre aux Lecteurs et Lectrices
la possibilité de faire agrandir
LEURS PORTRAITS DE FAMILLE

Il suffit d'envoyer une photo, soit individuelle ou groupe sur lequel on spécifiera la personne que l'on désire faire reproduire à **M. P. FLAMENT, artiste-portraitiste, 51, r. Ordener, Paris (18e)**, qui vous retournera, avec l'exemplaire intact, un agrandissement 30 × 40, d'un fini et d'une ressemblance irréprochables, prêt à être encadré, au prix de 35 fr., rendu franco à domicile avec emballage solide et bien conditionné. Délai : 30 jours environ. — Mes travaux sont les plus artistiques, les plus ressemblants, les moins chers de tout Paris.
Ma devise est : *Travail, Loyauté, Honnêteté.*

Certifié l'insertion
Imprimerie du TRUNG-BẮC TÂN-VĂN
Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Không thể tin được

nhưng mà THỰC

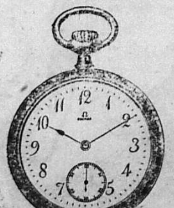
HIỆN NAY TẠI:

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

quí khách chỉ bỏ ra:

15 đồng bạc

mà mua được một cái Đồng-hồ OMÉGA
là thứ Đồng-hồ tốt hơn các thứ Đồng-hồ khác
MỐT VỎ BẰNG KỀN

GIỜ chơi xuốt đời — ĐÚNG rồi không lóng

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces classées du T. B. T. V.)
MỖI DÒNG CHỮ 0$10 MỘT LẦN

Nhà đất bán
(Immeubles à vendre)

DỊP TỐT HIẾM CÓ

Bán một cái nhà 2 từng 6 buồng, ở phố Duvillier, có đủ máy đèn, máy nước, chỗ để auto và vườn hoa, đầu góc trông ra hai mặt phố, đất rộng 330m2 giá là 7500$00.
Hỏi tại số nhà 1f5 rue Duvillier Hanoi
7.959

Đồn-điền, ruộng, trại
(Concession, rizières, propriétés rurales)

BÁN ĐỒN ĐIỀN

Bán một cánh đồng độ 500 mẫu chiêm mùa không bao giờ mất, 30 con trâu rất béo khỏe, tiện đường thủy vận tải và nước rất lành.
Hỏi M. Khuê 46, phố Quan-Thánh Hanoi. 7 957

Lặt vặt
(Divers)

ĐỔI CHỖ Ở

Phòng giấy MMes G. MANDRET E và H. PIRIOU, Trạng-sư, Luật-khoa Tiến-sĩ *đã dọn đến số nhà 59 phố hàng Cỏ.* (59 Boulevard Gambetta Hanoi).
7.952

Rất hiệu nghiệm

Ai như đầy hơi, hay ợ, tức bụng đau lưng, da bụng giầy, mặt vàng, nên uống thuốc Phòng-Tích hay Phạm-Phòng thì khỏi ngay.

Giá mỗi liều	0$10
Cước gởi bảo đảm	0$20
Thuốc bách giải một viên	0$03

Bán tại: M. TRẦN-VĂN-HUẤN
99, Rue Jean Dupuis (phố Mới) Hanoi
7.861

Bịnh ghẻ chốc

Đau nhứt trong chơn cẳng
LÁC, NGHỨA, DA TRẦY KHÔ, NỨC, GHẺ cùng bất kỳ bịnh chứng nào ngoài da-thân thì trị tuyệt một cách hay, nhờ thuốc thoa
FLORENTINE
Các ông dùng thứ một lần, coi có quả thuộc thiệt hiệu-nghiệm vậy chăng
Cả vợng người đã chống chắc hay thật!
Thuốc dán FLORENTINE — 52, B. de Grenelle PARIS

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-vị, Rừng Hạ-cương)

Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông
ĐIỆN-THOẠI số 150

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.

RỪNG, NỨA và các thứ lâm sản nước Nam.

Có xưởng tại Đáp-cầu, tên viên. Số x4

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đổi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

THUỐC HO TRẺ-CON

SIROP ANDRÉ

Là thuốc ho trẻ-con rất thần-hiệu, nhà nào cũng nên có, để phòng chữa cho con trẻ.

Về mùa này, nóng lạnh thất thường, trẻ con hay sinh ho lắm. Nếu không chữa ngay, để lan man một ngày một ho nặng, thì thật khốn.

Muốn trị ho của trẻ con, không thuốc nào công-hiệu bằng thuốc:

Sirop André

Khi mua phải nói tuồi đừa bé ho.
Bán tại hiệu bào chế:
CHASSAGNE
Ông LAFON và LACAZE
Bào-chế đệ nhất hạng, kế nghiệp
59 phố Paul Bert, Hanoi
GIẤY NÓI SỐ 96

PHARMACIE MONTÈS - HANOI
NHÀ ĐÔNG HỒ BA CHƯƠNG

Đại-tiện táo-sáp sinh ra nhiều bệnh.
Nếu muốn chánh khoi, xin dùng:
thứ thuốc **VÉRITABLES "GRAINS de SANTÉ du Docteur FRANCK"**

In theo đúng tờ dấy hiệu.

RẤT THẦN HIỆU
RẤT TIỆN
RẤT DẺ

Bán ở khắp các hàng bào-chế tây.

THUỐC HO THẦN HIỆU

SIROP NOFAL

Thuốc SIROP NOFAL làm toàn bằng chất thuốc rất tốt, lựa chọn rất kỹ-càng, nên có đủ các tính chữa bệnh rất thần-hiệu và dùng vào hạng thuốc tốt thứ nhất để trị các bệnh như là:

Ho — Ho gió — Ghịp (Cảm thiên-thời) - - Hen

và tóm lại là hết thảy các chứng-bệnh về khí-quản.

ĐIỀU-ĐỘ UỐNG: Cứ trong hai mươi bốn giờ, dùng từ năm đến sáu thìa xúp, ngoài những bữa ăn.

Thuốc SIROP NOFAL để cho những người ho đã quá mười lăm tuổi dùng.

Bán tại hiệu bào chế:
CHASSAGNE
Ông LAFON và LACAZE
Bào-chế đệ nhất hạng, kế nghiệp
59 phố Paul Bert, Hanoi
GIẤY NÓI SỐ 96

CÁC BỆNH SỐT-RÉT

Chỉ uống một liều thuốc

Antidote Malaria Philippe

là thuốc đã kinh nghiệm tại các nhà thương ở nước Pháp, ở Algérie, ở Grèce (Hi-lạp) và ở phương Đông, v. v..., chuyên trị bệnh huyết-hư, chóng lại nghỉ và không phải-lại.
Có bán tại các hàng bào-chế tây.
Phòng thí nghiệm quan
Dr PHILIPPE ở LYON (France).

Agences d'annonces en Europe:
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14, RUE ROUGEMONT, PARIS (IXe)

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, chủ nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

● *(hiệu đầu nai)*

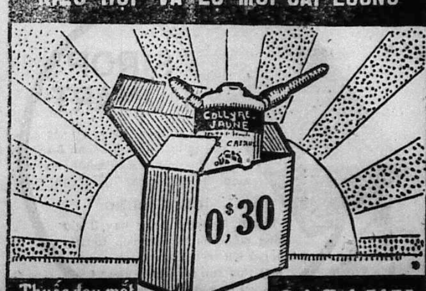
Một vị độc-giả có viết thư hỏi chúng tôi về cái giá-trị và cách dùng thuốc *Dragées Rabuteau* thế nào, vì ngài đã nhờ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) ấy mà khỏi được bệnh hao tổn tinh thần, mòn mỏi sức khỏe, mà đã chuyển thành ra bệnh đau dạ dày và đau gân cốt.

Vậy xin kể ra sau này: Thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) này bào-chế có chất sắt là một chất rất bổ về đường khí huyết, lại có khí đạm-lam (iode) để lọc cho huyết được trong sạch mà làm cho tiêu tán những bợn bẩn ra ngoài hết. Người ta thường thấy phần nhiều người bị bệnh hư huyết, xanh sao và yếu đuối, đau mắt, đau cuống họng, có những mụn mọc sần sần lên ở mặt. Đàn bà con gái thì nguyệt kỳ không đúng, thường hay sinh ra đau bụng.

Muốn cho khỏi hết các bệnh ấy thì nên dùng độ vài lọ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) là một thứ thuốc kinh-nghiệm đã lâu, lại là một thứ thuốc có danh-tiếng hơn cả.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.
2056

KIỂU HỘP VÀ LỌ MỚI CẢI LƯƠNG

Thuốc đau mắt COLLYRE JAUNE của Bác-sỹ CASAUX

Bán tại: **PHARMACIE CHASSAGNE**
59, RUE PAUL-BERT, HANOI